

5.Розвивати усне мовлення (слухання – розуміння, говоріння) та мислення першокласників.

6.Виховувати в найменших школярів високе громадянське почуття, кращі моральні якості, естетичні смаки тощо.

Отже, добукарний період є важливою складовою навчання грамоти у початковій школі.

Список використаних джерел

- 1.Методика навчання української мови у початковій школі: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук. ред. М. С. Вашуленка. – К.: Літера ЛТД, 2010. – 364 с.
- 2.Вікова та педагогічна психологія: Навч.посіб./ О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та інш. – К.: Просвіта, 2001.– 416с.
- 3.Ушмарова В. Організація науково-методичної роботи з учителями початкової школи у контексті Концепції «Нова українська школа» / В. Ушмарова// Початкова школа.– №9.– 2017.– С.1-5.
- 4.Концепція Нової української школи: [Електронний варіант] Режим доступу:<http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/konczepczyia.html>, вільний.

УДК 373.31.036-057.874:004.5.031.42

ГУДЗ С.В.
БРИЖАК Н.Ю.
Мукачівський державний університет, Україна

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ РОЗКРИТТЯ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Підвищення інтелектуального потенціалу нації і розвиток творчої особистості є однією з найактуальніших цілей освіти. Необхідно формувати творчу особистість, яка була б здібна вирішувати нестандартні завдання, спроможна приймати критичні рішення, знаходити спосіб спілкування в новому оточенні. Активність, самостійність, творчість, здатність адаптуватися до стрімких змін – ці риси особистості стають найважливішими на сучасному етапі історичного розвитку, а їх формування потребує реалізації нових підходів до процесу навчання.

Змінюється сьогодні і дидактична функція вчителя. Вона полягає не в передачі знань учням, а у формуванні навичок здобути їх. Форми роботи вчителя на уроці повинні захоплювати учнів, підвищувати їх пізнавальну активність, пробуджувати інтерес, навчати самостійного мислення та дій, сприяти інтенсифікації заняття за вкрай обмеженим обсягом навчального часу.

Теоретичні й практичні аспекти застосування інтерактивних методів навчання відображено у доробках таких науковців і педагогів, як: Н. Бібік, Н. Коломієць, А. Мартинець, Л. Пироженко, О. Пометун, О. Січкарук, М. Скрипник, Н. Суворова, Т. Яценко та ін.

Проблема розкриття творчого потенціалу школяра під час навчання була і залишається актуальною у теорії і практиці. У зв'язку з цим серед традиційних форм та методик навчання у педагогічній практиці все частіше використовуються

інтерактивні методи. Термін «інтерактивний» походить від англійського слова «interact» («inter» – це взаємний, «act» – діяти). Таким чином, інтерактивний – здатний до взаємодії, діалогу. Інтерактивне навчання – це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, яка має конкретну, передбачену мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен учень відчує свою успішність, інтелектуальну спроможність [2, с. 8 – 9].

На думку Н. Коломієць, інтерактивними вважаються такі методи навчання, які реалізуються завдяки активній взаємодії учнів і дають змогу на основі внеску кожного з них у спільну справу отримувати нові знання, організувати спільну діяльність, ідучи від окремої взаємодії двох-трьох осіб до широкої співпраці класного колективу [1, с. 8].

Сутність інтерактивного навчання полягає в тому що навчальний процес відбувається за умов постійної, активної взаємодії всіх учнів, учителя. Тому це співнавчання, взаємонавчання (колективне, групове, навчання у співпраці), де і учень, і вчитель є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання, розуміють, що вони роблять, й рефлексують з приводу того, що вони знають, уміють і здійснюють.

Розвиваючи творчі здібності молодших школярів, потрібно дотримуватися певних принципів в організації навчання, а саме: принципу зв'язку з практикою життя, саморозвитку, оптимального поєднання індивідуальної та колективної форм навчально-творчої діяльності, інформативності, принципу віри в можливість дитини. Основним способом розвитку творчих здібностей учнів вважаємо діалог – «учитель-учень», діалог «учень-учень», діалог «учень-учитель».

Скориставшись науковими й практичними напрацюваннями дослідників О. Пометун і Л. Пироженко [2], якими розроблено класифікацію інтерактивних методів навчання за формами навчання залежно від мети уроку та форм організації навчальної діяльності учнів, об'єднуємо їх у чотири групи:

- групове навчання (робота в парах, ротаційні трійки, $2+2=4$, карусель, робота в малих групах, акваріум, коло ідей);
- фронтальне навчання (мікрофон, незакінчені речення, мозковий штурм, ажурна пилка, велике коло, навчаючи-учусь, дерево рішень);
- навчання у грі (рольові та дидактичні ігри, творчі ігри, імітаційні ігри);
- у дискусії (займи позицію, шкала думок, дебати).

Існують вимоги щодо реалізації інтерактивних методів навчання, невиконання яких може звести їх ефективність до нуля. Необхідно провести вступне заняття, адже учні абсолютно не знайомі з подібними методами роботи, що різко змінюють усталений стиль навчання. На цьому занятті слід: по-перше, чітко і зрозуміло пояснити, що таке інтерактивне навчання, по-друге, довести до відома учнів та опрацювати з ними правила роботи в групах, складені у зрозумілій формі.

Інтерактивні методи у поєднанні з класичними методами навчання утворюють ідеальну основу для вивчення матеріалу в початковій школі. Різноманітність методів інтерактивного навчання дозволяє вчителю доцільно підібрати методи саме для конкретної теми, а також вибрати методи відповідно до рівня знань учнів класу, використовуючи їх на різних етапах уроку. Педагог повинен виступати лише як

керівник розумової діяльності школярів, спрямовуючи її, допомагати, послуговуючись фактами, дійти певних висновків.

Отже, у результаті оптимального використання різних інтерактивних методів навчання змінюються позиції вчителя й учнів у навчально-виховному процесі. Із носія готових знань учитель перетворюється в організатора пізнавальної діяльності учнів, а останні стають рівноправними суб'єктами в навчанні. Водночас створюється та реалізується модель творчої особистості, яка не лише володіє навичками спілкування, а й вміє самостійно працювати над розвитком власного інтелекту, культури й моралі, виявляє свій творчий потенціал, що є основою успішного подальшого становлення особистості.

Список використаних джерел

1. Коломієць Н. А. Дидактичні засади застосування інтерактивних методів навчання молодших школярів: автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.09 / Н. А. Коломієць / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К., 2009. – 19 с.
2. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : [наук.-метод. посібн.] / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко. – К. : Видавництво А.С.К., 2004.–192 с.

УДК 373.2.015.31:173

ГУЗИНЕЦЬ І. О.
ІВАНОВА В. В.
Мукачівський державний університет, Україна

СИСТЕМА ДИТЯЧО-БАТЬКІВСЬКИХ ВІДНОСИН У СУЧАСНІЙ СІМ'Ї

Формування потреб людини – складний і тривалий процес, обумовлений її вихованням і середовищем в найширшому розумінні, природною і соціальною структурою цього середовища. Односторонній розвиток якихось потреб, неадекватний можливостям їх задоволення, нерідко призводить до деформацій особистості, виникнення особистісних властивостей, небажаних для суспільства, а часом згубних для самої людини. Помилки, допущені батьками в процесі виховання дитини, формування її ціннісно-потребової сфери, можуть виявитися непоправними і проявитися пізніше в асоціальній поведінці дитини, в особистісних відхиленнях, у відчуженні.

Сім'я – це спільність людей різної статі та різного віку, пов'язана кровноспорідненими зв'язками. Підставою відносин в сім'ї є: норми, правила, цінності, взаємопідтримка і взаємна відповідальність. Духовність виникає з джерел глибоких рівнів культури, відображених в ролях, правилах і традиціях сім'ї, які складають коло сімейного життя.

О. С. Макаренко особливо підкреслював, що «глибокий сенс всієї виховної роботи сімейного колективу полягає, перш за все, у відборі і вихованні людських потреб» [1]. Б. Спок зазначає, що загальною основою виховання є потреба в іншій людині, потреба любити людей. Не змушувати дитину бути доброю, а навчити її цьому[2].

В. Абраменкова розглядаючи соціогенез відносин дитини в сім'ї, виділяє кілька етапів формування дитячо-батьківських відносин: перший етап – батьківство, другий етап – подружжя, третій етап – «дитячість».

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>